

γνωστοῦ τοῖς πᾶσι διὰ τὴν ἐπιτηδειότητα τῆς χειρὸς καὶ ἐντέλειαν τῆς τέχνης ζωγράφου Κ. Διονυσίου Τζόκου, οἵτινες ἐπέθησαν ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ. Κατὰ τὴν δοθείσαν ἡμῖν παρὰ τοῦ ἐφόρου τῆς βιβλιοθήκης πληροφορίαν, τὰ δωρηθέντα κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐκ διαφόρων μερῶν βιβλία ἦσαν τόμοι καὶ φυλλάδια 2,934.

Πρὸ τοῦ τέλους δὲ τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους τῶν νέων ἀρχιεπιστῶν κατὰ νόμον γενομένων ἐξελέχθησαν ὑποψήφιοι τῆς Πρυτανείας οἱ ΚΚ. Κωνσταντῖνος Ἀσιώπιος, Πέτρος Παπαρρηγόπουλος καὶ Φίλιππος Ἰωάννου, ἐξ ὧν ἡ Α. Μ. ἐπεκύρωσεν ὡς Πρύτανιν κατὰ τὸ νῦν ἀρχόμενον ἀκαδημαϊκὸν ἔτος τὴν ἀξιότιμον καθηγητὴν τῆς Ἑλληνικῆς φιλολογίας Κ. Κωνσταντῖνον Ἀσιώπιον. Μετὰ τοῦτου δὲ τὴν ἐπεκύρωσιν αἱ σχολαὶ ἐψήφισαν τοὺς ἐκυτῶν κοσμητορὰς, καὶ ἐπεκυρώθησαν τῆς θεολογικῆς μὲν σχολῆς ὁ Κ. Κωνσταντῖνος Κοντογιάννης, τῆς νομικῆς δὲ ὁ Κ. Πέτρος Παπαρρηγόπουλος, τῆς ἰατρικῆς δὲ ὁ Κ. Ἀλέξιος Πάλλης, καὶ τῆς φιλοσοφικῆς ὁ Κ. Δημήτριος Στρούμπας. Οὗτοι δὲ οἱ πάντες μετ' ἐμοῦ καὶ μετὰ τῶν ἑτέρων τεσσάρων ἐκλεγθέντων Κ. Φιλίππου Ἰωάννου, Γεωργίου Μυκκᾶ, Θεοδώρου Μανούσου καὶ Ἀλεξάνδρου Βινζέλου, ἀπαρτίζουσι τοῦ νέου τοῦτου ἔτους τὴν ἀκαδημαϊκὴν σύγκλητον.

Περαιτέρων δὲ νῦν τὸν λόγον, καὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ πρυτανείως τῷ ἀξιότιμῳ διαδόχῳ μου δημοσίᾳ παραδίδων, πρῶτον μὲν εὐχομαι τῷ διαδόχῳ μου περιστάσεις ἐπι εὐτυχεστέραις τῶν ἐμῶν, ὥστε νὰ δυνηθῆ κατ' ὄν ἔχει ζῆλον, σύνεσιν καὶ ἰκανότητα νὰ προαγάγῃ τὰ τοῦ Πανεπιστημίου εἰς τὸ τελειότερον, ἔπειτα δὲ ὁμολογῶ μεγάλας τὰς χάριτας πρὸς τὴν ἄχρι τοῦδε Ἀκαδημαϊκὴν σύγκλητον διὰ τῶν ἐμμερῶν καὶ πάντοτε εὐλακρινῶν καὶ πρόθυμων συνέργειαν αὐτῆς πρὸς ἀπάσας τὰς ὑποθέσεις τοῦ Πανεπιστημίου· ὡσαύτως δὲ καὶ πρὸς τοὺς συνεργάτας καὶ συμβουλοὺς, γραμματέα τε καὶ ὑπογραμματέα τοῦ Πανεπιστημίου διὰ τὴν ἰκανότητά, τὸν ζῆλον καὶ τὴν προθυμίαν αὐτῶν πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Πανεπιστημίου. Οὐχ ἦττον δ' ὀφείλω νῦν, ἀπὸ τοῦ βήματος τοῦτου καταβάνων, νὰ ἐκφράσω καὶ πρὸς ὑμᾶς, φίλοι φοιτηταὶ, τῶν καθηγητῶν καὶ ἐμοῦ τὴν εὐαρέστησιν καὶ τὸν δίκαιον ἔπαινον διὰ τὴν ἀφοσίωσιν ὑμῶν εἰς τὴν σπουδὴν τῆς ἐπιστήμης καὶ διὰ τὴν καθόλου ἐμμερῶν ἀγωγὴν ὑμῶν, δι' ὧν κατεστήσατε τῷ ὄντι κατ' ὄλον τὸ διεληθὸν ἤδη ἀκαδημαϊκὸν ἔτος εὐκόλον τῆς διοικήσεως τοῦ Πανεπιστημίου τὸ ἔργον. Τοῦτ' αὐτὸ δ' ἐλπίζω παρ' ὑμῶν καὶ κατὰ τὸ ἐπιπὺν ἔτος πρὸς ὄφελος ὑμῶν, πρὸς χάριν τῶν ὑπερῶν ὑμῶν δαπανώντων γονέων, καὶ πρὸς τιμὴν τῆς φίλης ἡμῶν πατρίδος (*).

(*) Ὡς δεικνυμένους τὴν ἀνωτέρω εὐθεσίαν παρὰ τῆς Ἐ. φ. η. μ. ρ. ἰδ. ο. τῶν Φιλομαθῶν, λαμβάνομεν εὐ εὐδοκίμων νὰ εἰπωμεν ὅτι πλὴν ταύτης οὐδεμίᾳ ἄλλῃ ἰσχυρίσει διδοῖς πληροτέρας καὶ ἀκριβετέρας πληροφορίας περὶ τῶν ἀφορώντων τὰ τῆς πατρίδος τῆς Ἑλλάδος. Περίηξι δὲ πάντοτε πλείους κοινοφιλεῖς δικτατορίας καὶ προσημασίας, καὶ τὸ ἄρας αὐτῆς ἐστὶν ἄξιον μνηστέρας.

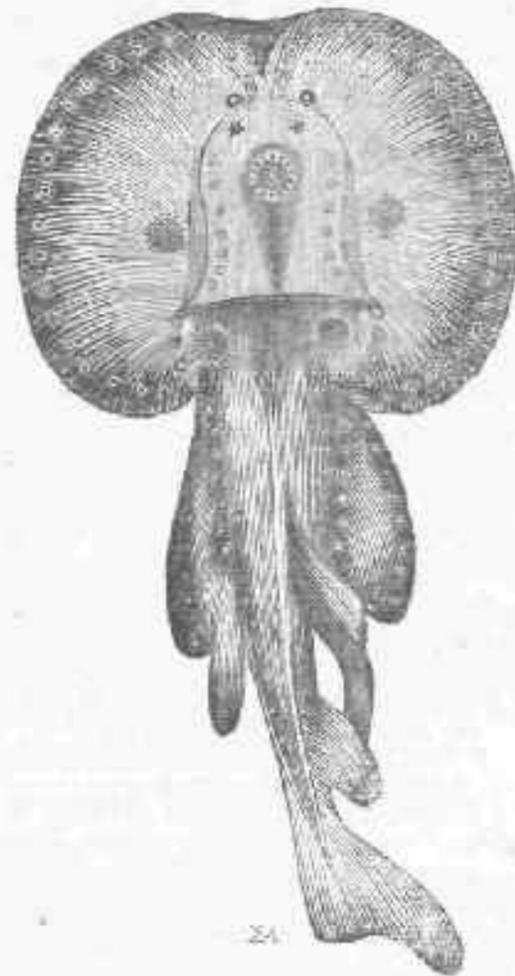
ΝΑΡΚΗ (κοιν. Μουδιάστρα καὶ Μαργωτήρα).

Λατ. Torpedinem Narken. Γαλ. Torpille.

Αγγλ. Cramp-fish.

--- 888 ---

Ὁ ἰχθύς οὗτος εἶναι ἐκ τῶν Σιλαχῶν, θαυμαστὸς παρὰ τοῖς ἀρχαίοις καὶ τοῖς κοινοῖς τῶν ἀνθρώπων, διότι ἡ φύσις ἐπραΐκεται αὐτὸν μὲ ἤλεκτρικὴν μηχανὴν, ἀφ' ἧς ἐκπέμπει, ἐν ἔργῳ κινῆσθαι, καρτερῶς δυναμένους νὰ νεκρώσῃ καὶ πολλάκις νὰ φονεύσῃ ἐχθροὺς πολὺ αἰτοῦ ἰσχυροτέρους· κατὰ τὰς παρατηρήσεις μάλιστα τοῦ Ρεομύρου, δύναται νὰ ἀποκτείνῃ καὶ νῆσσαν διὰ τῶν ἤλεκτρικῶν κλονισμῶν. Θέλουσι δέ τινες ὅτι ὁ ἤλεκτρισμὸς τῆς Νάρκης μεταδίδεται εἰς τὸν ἄνθρωπον, διατρέγων τὸ σπινθῖον ἢ τὴν κἀμικα τοῦ ἀλιέως ἀφ' ἧς ἐξαρτάται· τοῦτο δὲ λέγει καὶ ὁ Ὀππιανὸς εἰς τοὺς ἐφεξῆς στίχους:

Νάρκη.

«Ναὶ μὲν καὶ νάρκη σφέτερον νόον οὐκ ἀπολείπει,
Πληγῆ ἀνάζουσα· τιτανομένη δ' ὀδύνησιν,
Ὀρμητὴ λαγόνες προσπτύσσεται· αἴψα δὲ χεῖτης
Ἴππειῆς δόνακός τε διέδραμεν, ἐς θ' ἀλιέως
Δεξιτερὴν ἐσκήψε φερόνυμον ἰχθύος ἄλγας.
Πολλάκι δ' ἐκ παλάμης κάλαμος ὄργεν, ὄπλα τε θήρης
Τοῖος γὰρ κρῖσταλος ἐνίξεται αὐτίκα χειρὶ ν.»

Ἄλλὰ καὶ περὶ ἰατρικῆς χρήσεως τοῦ ἰχθύος τούτου κατὰ διαφόρων νοσημάτων πολλά πολλοῦ λόγου ἄξια καὶ ἀρχαῖοι καὶ νεώτεροι ἔγραψαν. Ἐκ τῶν πρώτων ὁ Γαληνὸς λέγει· « Καὶ τὴν Νάρκην δ' ὄλκην, λέγω δὲ δηλονότι τὸ θαλάττιον ζῶον, ἔγραψαν ἔνιοι κεφαλαλγίας ἰσθαι προσφερομένην τῇ κεφαλῇ, καὶ τὴν ἐξοστραμμένην ἔδραν ἐντρέπειν· ἀλλ' ἐγὼ πειραθεὶς ἀμφοῖν, οὐδέτερον ἐργαζομένην εἶρον. Ἐνοήσας οὖν αὐτὴν ἔτι ζῶσαν προστιθέναι τινὶ κεφαλῇ ἀδυναμένῳ (δύνασθαι γὰρ ἀνώδυνον εἶναι φάρμακον ὁμοίως τοῖς ἄλλοις ὅσα ναρκῶσι τὴν αἰσθησιν) εἶρον αὐτὴν οὕτως ἔχειν. Οἶομαι δὲ καὶ τὸν πρῶτον χρησάμενον ἐκ τινος τοιαύτης ἐπινοίας ὀρμηθέντα χρησῆσαι ». Καὶ Παῦλος ὁ Λίγνιτης βεδαιῶν τὰ τοῦ Γαληνεῦ προσθέτει, ὅτι καὶ τὸ ἔλασιον ἐν τῷ ζῶσιν ἐψήθη Νάρκη, παραμυθεῖται τὰ δριμύτατα τῶν ἀρθριτικῶν ἀλγημάτων χριόμενον. Σκριβώνιος δὲ, ὁ καὶ σύγχρονος τοῦ Διοσκορίδου, γράφει ὅτι ἀπὸ πλάκῃς τῆς ἀπελευθέρως τῆς ποδάγρας διὰ τῆς χρήσεως ζώσης Νάρκης.

Ἐκ δὲ τῶν νεωτέρων ὁ ἰατρός Α. Χ. ἔγραψε περίεργον θεραπείαν ὀχληροτάτου ἀρθριτικοῦ πόνου διὰ τῆς Νάρκης, τὴν ἀκόλουθον.

ε' Ο πάσχων τρεῖς ὁλοκλήρους μῆνας, χωρὶς γνωστῆς τινος αἰτίας, ὀχληροτάτον ἀρθριτικὸν πόνον κατὰ τὴν πρώτην καὶ δευτέραν φάλαγγα τοῦ λιχανοῦ τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ χειρὸς, ἀφ' οὗ πρὸς θεραπείαν μεταχειρίσθη ὅλα τὰ γνωστά μέσα ἐξωτερικὰ τε καὶ ἐσωτερικὰ ἀνωφελῶς, μάλιστα δὲ μὲ τσαύτην ἀξίησιν τοῦ κακοῦ, ὥστε αὐπνος ἔμενε κατὰ τὸ πλεῖστον τῆς νυκτός, τὴν δ' ἡμέραν οὐδὲ τὸν γραμμικὸν κάλαμον ἠδύνατο νὰ κινήσῃ, σκεπτόμενος ποῖα ἄλλα μέσα ἠδύνατο νὰ μεταχειρισθῇ, πρὸς ἀπαλλαγὴν τοῦ τυραννικοῦ τούτου πόνου, περιεφέρετο πρῶτον τινὰ εἰς παραθαλασσίαν θέσιν, προσεκτικῶς μὴ τις πλησιάσας, ἐξ ἀγνοίας ἐγγίσῃ τὴν πάσχουσαν χεῖρά του καὶ ἐξυπνίσῃ τοὺς διὰ μικρὴν νεναρκομένους πόνους του, ὅτε πλοῖον ἀλιευτικὴν πλησιάσας ἐπώλει τοὺς ἰχθύς του, μεταξὺ τῶν ὁποίων διακρίνας ὁ πάσχων τὴν θαλασσίαν Νάρκην, καὶ γνωρίζων τὴν ἠλεκτρικὴν αὐτῆς δύναμιν, ἠγόρασε καὶ μετέφερεν αὐτὴν ζῶσαν ἐντὸς ἀγγείου μετὰ θαλασσίου ὕδατος εἰς τὴν οἰκίαν του. Ὁ ἰχθύς, καὶ τοῖς μικρὸς, ἦτο πλήρως ἠλεκτρικῆς δυνάμεως, ὥστε μόλις ἐγγίσας τὸν μέσον δάκτυλον τῆς δεξιᾶς περὶ τὴν ῥαχιαίαν γραμμὴν πλησίον τῆς κεφαλῆς τοῦ ζώου, ὑπέφερεν ἰσχυρὸν κλονισμόν, καὶ αἰσθημα ἀλλοκότου πόνου κατὰ τὸν ἀγκῶνα μὲ νάρκωσιν ἀκεραίου τοῦ βραχίονος καὶ αὐτοῦ τοῦ πάσχοντος δακτύλου· ἀλλὰ μετὰ παρέλευσιν ἐνὸς τεταύτου, ἡ μὲν νάρκωσις ἔπαυσε βαθμηδὸν καὶ μόνον τὸ κατὰ τὸν ἀγκῶνα αἰσθημα διέμενεν ὀλίγον, ὁ δὲ λιχανὸς ἐπὶ μὲν πάλιν σφόδρα, ἀλλ' ὅτε μόνον ἐβιάζετο εἰς κίνησιν. Ἐπὶ παρέλευσιν δύο ὡρῶν ἐγένετο καὶ δευτέρᾳ ἀπόπειρα, τῆς ὁποίας τὰ ἀποτελέσματα ὑπέροξαν σφοδρότερα, καὶ μετ' ὀλίγον ὁ πάσχων λιχανὸς αὐτοκινούμενος μὲν δὲν

ἐπῶναι, βιαζόμενος ὅμως εἰς κίνησιν διὰ τῆς ἄλλης χειρὸς ἐπροξένοι ὄχι πλέον τοὺς συνήθεις σκληροὺς πόνους, ἀλλὰ δυσάρεστον τι αἰσθημα κατὰ τοὺς καμπτήρας. Ἡ τοιαύτη κατάστασις διήρκεσε μέχρι τῆς ἐβδόμης ὥρας μετὰ μεσημβρίαν, ὅτε ὁ πάσχων ἠθέλησε νὰ ἐπικαλάσῃ τὸ πείραμα, καὶ ἐπιθέσας ἀμέσως τὸν πάσχοντα λιχανὸν ἐπὶ τοῦ ζώου ἠσθάνθη μικρὸν κλονισμόν, ἀλλ' ἐρεθίσας τὸν ἰχθύν διὰ σιδήρου, ἐδοκίμασεν ἑπτὰ ἀλλεπαλλήλους κλονισμούς, καὶ μετ' ὀλίγον τὸ ζῶον ἐξέπνευσεν. Ὁ δὲ πάσχων ὑπνίσας ἡσυχῶς, τὴν ἐπιούσαν δὲν ἠσθάνετο πλέον εἰμὴ αἰμοδιασμόν καὶ ἀδυναμίαν εἰς τὰς κινήσεις τῆς χειρὸς, ἅτινα ἐξέλιπον διὰ τῆς χρήσεως ψυχρῶν λουτρῶν ἐπιχειρομένου μάλιστα τοῦ ὕδατος. »

Κατὰ τὸν Σονίνην καὶ τὸν Κούντερ οἱ κάτοικοι τῆς Ἀβυσσίας μεταχειρίζονται τὴν Νάρκην πρὸς θεραπείαν τῶν πυρετῶν. Ἀφ' οὗ πρώτον δέσπει καλῶς τὸν πάσχοντα ἐπὶ σκνίδος, ἐγγίζουσι διαδαχικῶς ὅλα τὰ μέλη τοῦ σώματος του μὲ τὴν Νάρκην, ἧτις ἐρεθίζομένη συγχρόνως ἐκκενώνει κατὰ τοῦ πάσχοντος τοὺς ἠλεκτρικοὺς κεραυνοὺς τῆς, καὶ οὕτω τυραννεῖ μὲν ὁμοῦς τὸν ὑποδληθέντα εἰς τὴν θεραπείαν τῆς, τὸν ἀπαλλάττει ὅμως τοῦ πυρετοῦ.

ΕΠΙΔΙΟΡΘΩΣΙΣ.

Τῷ Κ. Διευθυντῇ τῆς Πανδώρας.

— 300 —

Ἐν τῷ φυλλαδίῳ 153 ὁμιλοῦντες περὶ τῆς μικρᾶς ἱστορίας τοῦ Ταγιαπιέρα, ἐλέγσαμεν ὅτι ἡ ὑπ' ὄψιν ἡμῶν ἐκδοσις οὔτε ὄνομα συγγραφέως ἔφερεν, οὔτε τόπον ἐκδόσεως· ἀλλ' ὁ ἐν Ἐνετίῃ φιλόμουσος ἡμῶν ὁμογενῆς Κ. Σ. Βελοῦδης, συμπληροῖ τὰς ἐλλείψεις ταύτας διὰ τῶν διδομένων εἰδήσεων ἐν τῇ ἐπομένῃ ἐπιστολῇ·

α Λίαν περισπούδαστον μοι ἐρᾶν τὸ ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς α'. Σεπτεμβρίου ἄρθρον Σας τὸ ἐπιγραφόμενον *Ἀπόσπασμα ἐπομημάτων ἀνεκδότων*. Εἰς μίαν ὁμοίως τῶν σημειώσεών Σας ἀφορῶσαν τὴν ἱστορίαν τοῦ Ταγιαπιέρα, τοῦ Κερκυραίου ποιητοῦ *Ἰακώβου Τριβάλη*, παρατήρησα ὅτι ἀποσιωπᾶται ὁ τόπος ὅπου τὸ βιβλίον ἐτυπώθη. Διὸ λαμβάνω τὸ θάρρος νὰ σᾶς πληροφορήσω ὅτι ἡ πρώτη μὲν ἐκδοσις τοιαύτης μικρᾶς διὰ στίχων ἱστορίας, ἐγένετο ὑπὸ Σαβιῶνι κατὰ τὸ 1523 ἔτος· ἑτέρα δὲ,